

PALIATIVNÍ PÉČE V NEONATOLOGII – ZKUŠENOSTI ZE ZAHRANIČÍ

Halbrštát J.

Ústav pro péči o matku a dítě, Praha

Cílem neonatologa je samozřejmě záchrana života a uzdravení jeho pacientů, v praxi bohužel dochází k situacím, kdy léčba jen udržuje základní životní funkce, ale nevede k uzdravení ani nepřináší žádný jiný benefit pro pacienta. Taková léčba pak není v nejlepším zájmu pacienta a je třeba pečlivě zvažovat, zda paliativní péče není v tomto případě humánnější cestou než pokračování plně intenzivní péče.

Dle současných dat až 70% úmrtí novorozenců na novorozeneckých jednotkách intenzivní péče v UK nastává po diskusi s rodiči o omezení či ukončení intenzivní péče. Ukončení orgánové podpory ve vymezených situacích nepovažují britské soudy za aktivní usmrcení ani za porušení práva na život dle článku Evropské úmluvy o ochraně lidských práv.

Studie EURONIC prokázala širokou variaci v praxi paliativní péče na novorozeneckých jednotkách intenzivní péče mezi různými zeměmi Evropské unie. Například ukončení ventilační podpory bylo obecně akceptováno především v UK, Holandsku, Švédsku a Německu, méně pak v dalších participujících zemích. Významná většina lékařů ze všech participujících zemí vyjádřila názor, že v intenzivní péči bylo někdy pokračováno „příliš dlouho“.

Praxe v České republice nebyla nikdy formálně zkoumána, podíl úmrtí po plánovaném omezení či ukončení intenzivní péče není možné dohledat. Faktická a dokumentovaná praxe se výrazně liší mezi jednotlivými pracovišti. Existující právní vakuum a absence doporučení odborných společností neonatologům tato již tak složitá rozhodnutí neulehčují.

Doporučení představenstva ČLK č. 1/2010 k postupu při rozhodování o změně léčby intenzivní na léčbu paliativní u pacientů v terminálním stavu, kteří nejsou schopni vyjádřit svou vůli, nastavilo formální rámec pro toto složitě rozhodování u dospělých.

Autor prezentuje zkušenosti s paliativní péčí na novorozeneckých a pediatrických jednotkách intenzivní péče v UK a srovnání s publikovanými daty z dalších evropských zemí. Cílem sdělení je otevření diskuse k tomuto složitěmu tématu v širokém neonatologickém plénu, ve snaze o nalezení rámcového konsenzu a ideálně vzniku doporučení ČNeoS, která by usnadnila lékařům u lůžka tento složitě rozhodovací proces.